

**MUNKAERŐPIACI TÜKÖR
2010**

MUNKAERŐPIACI TÜKÖR

Az évkönyvsorozat szerkesztőbizottsága

FAZEKAS KÁROLY • igazgató, MTA Közgazdaságtudományi Intézet –
FREY MÁRIA • tudományos főmunkatárs, Szociálpolitikai és Munkaügyi
Intézet Munkaügyi Igazgatóság – KOLTAY JENŐ • tudományos főmun-
katárs, MTA Közgazdaságtudományi Intézet – KÖLLŐ JÁNOS • tudomá-
nyos főmunkatárs, MTA Közgazdaságtudományi Intézet – LAKATOS
JUDIT • főtanácsadó, Központi Statisztikai Hivatal – LÁZÁR GYÖRGY •
tanácsadó, Foglalkoztatási és Szociális Hivatal – NAGY GYULA • egyete-
mi docens, Budapesti Corvinus Egyetem, Emberi Erőforrások Tanszék

Sorozatszerkesztő

FAZEKAS KÁROLY

MUNKAERŐPIACI TÜKÖR 2010

**KÖZELKÉP:
A VÁLSÁG
MUNKAPIACI HATÁSAI**

**SZERKESZTETTE
FAZEKAS KÁROLY
MOLNÁR GYÖRGY**

**MTA KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI INTÉZET
ORSZÁGOS FOGLALKOZTATÁSI KÖZALAPÍTVÁNY
BUDAPEST, 2010**

A kiadó címe:
MTA Közgazdaságtudományi Intézet
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
A kiadvány megrendelhető a kiadó címén
e-mail: biblio@econ.core.hu
telefon: (06-1) 309-2649
telefax: (06-1) 319-3136

Copyright © MTA Közgazdaságtudományi Intézet,
Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, 2010
Borító fotó © Tóth Ridovics Máté, 2010

ISSN 1586-460X

Felelős kiadó: Fazekas Károly
Olvasószerkesztő: Patkós Anna
Nyomdai előkészítés: font.hu
Typográfia: Garamond, Franklin Gothic
Nyomdai munkák: Oliton Kft.

TARTALOM

Előszó	9
A magyarországi munkapiac 2009–2010-ben (<i>Bálint Mónika,</i> <i>Cseres-Gergely Zsombor és Scharle Ágota</i>).....	15
A gazdasági környezet és a foglalkoztatottság alakulása	17
Munkakereslet	23
A munkakeresletet befolyásoló szakpolitikai intézkedések	28
Munkakínálat	31
Munkanélküliség.....	33
Szakpolitikai beavatkozások	35
Hivatkozások	36
Közelkép. A válság munkapiaci hatásai	37
Előszó.....	39
1. Foglalkoztatás, munkanélküliség és bérek a válság első évében (<i>Köllő János</i>).....	43
1.A) Válságintézkedések a munkapiacon (<i>Elek Péter & Scharle Ágota</i>).....	78
1.B) A válság hatására tett vállalati válaszlépések (<i>Semjén András & Tóth István János</i>)	80
2. A válság hatása a vállalatok gazdálkodására (<i>Neumann László & Boda Dorottya</i>)	85
3. A csoportos létszámleépítések főbb jellemzői a válság idején (<i>Busch Irén & Lázár György</i>)	106
4. A gazdasági világválság hatása a munkanélküliség területi egyenlőtlenségeire (<i>Lócsei Hajnalka</i>)	126
4.A) Hogyan érintette a gazdasági válság a leghátrányosabb helyzetű kistérségeket? (<i>Faluvégi Albert</i>)	142
4.B) Elérési idő és a falu-város-bérkülönbség (<i>Bartus Tamás</i>)	145
5. A válság lehetséges hatásai a be nem jelentett foglalkoztatásra (<i>Semjén András & Tóth István János</i>)	149

6. A válság hatása a háztartásokra – mikroszimulációs elemzés (<i>Gáspár Katalin & Kiss Áron</i>).....	169
7. Jövedelemeloszlás és megélhetési nehézségek a konszolidációs csomagok és a válságok közepette Magyarországon (<i>Tóth István György & Medgyesi Márton</i>).....	180
7.A) A háztartások változó fogyasztói magatartása a lakás- és a lakáshitelpiacon (<i>Kapitány Zsuzsa</i>)	198
8. Összkép. A Közelkép legfontosabb következtetései (<i>Molnár György</i>).....	201
9. Hivatkozások.....	214
A munkaerőpiac jogszabályi és intézményi környezete (<i>Frey Mária</i>).....	219
Előszó.....	221
1. Álláskeresők keresetpótló támogatásai	221
2. A foglalkoztatási törvényben szabályozott aktív munkaerőpiaci eszközök, szolgáltatások és programok.....	224
3. A foglalkoztatási törvényen kívül szabályozott aktív munkaerőpiaci eszközök	236
4. Az ÁFSZ hatókörén kívül működtetett aktív munkaerőpiaci eszközök, programok.....	238
5. A hazai foglalkoztatáspolitikai irányítási és finanszírozási rendszere ...	242
Összegzés	243
Függelék	245
Statistikai adatok	255
1. Alapvető gazdasági adatok.....	257
2. Népesség.....	259
3. Gazdasági aktivitás.....	262
4. Foglalkoztatottak	270
5. Munkanélküliek	280
6. Keresetek	296
7. Oktatás	302
8. Munkaerő-kereslet	306
9. Regionális különbségek	308
10. Munkaügyi kapcsolatok.....	314
11. Jóléti ellátások.....	317
12. Nemzetközi adatok.....	323
13. A fontosabb adatok forrásai	325
Munkapiaci kutatások. Válogatott bibliográfia (<i>Bálint Éva</i>)	331
Függelék. Táblázatok és ábrák jegyzéke	345

A kötet szerzői

BÁLINT ÉVA – MTA KTI
BÁLINT MÓNIKA – MTA KTI
BARTUS TAMÁS – BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM
BODA DOROTTYA – SZMI MUNKAÜGYI IGAZGATÓSÁG
BUSCH IRÉN – FSZH
CSERES-GERGELY ZSOMBOR – MTA KTI, CEU
ELEK PÉTER – KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS
FALUVÉGI ALBERT – KSH
FAZEKAS KÁROLY – MTA KTI
FREY MÁRIA – SZMI MUNKAÜGYI IGAZGATÓSÁG
GÁSPÁR KATALIN – KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS
KAPITÁNY ZSUZSA – MTA KTI
KISS ÁRON – KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS
KÖLLŐ JÁNOS – MTA KTI
LAKATOS JUDIT – KSH
LÁZÁR GYÖRGY – FSZH
LŐCSEI HAJNALKA – ELTE REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TANSZÉK
MEDGYESI MÁRTON – TÁRKI TÁRSADALOMKUTATÁSI ZRT
MOLNÁR GYÖRGY – MTA KTI
NEUMANN LÁSZLÓ – SZMI MUNKAÜGYI IGAZGATÓSÁG
SCHARLE ÁGOTA – BUDAPEST SZAKPOLITIKAI ELEMZŐ INTÉZET
SEMJÉN ANDRÁS – MTA KTI
TÓTH ISTVÁN GYÖRGY – TÁRKI TÁRSADALOMKUTATÁSI ZRT
TÓTH ISTVÁN JÁNOS – MTA KTI